

Vydává organizační štáb
61. Jiráskova Hronova

Šéfredaktor:
Luděk Richter

Redaktoři:
Zora Vondráčková
Jiří Pokorný
Matěj Šefrna
Jaroslav Kodeš

Grafické zpracování:
Marek Zhibo
Tisk: HKS

Cena: 2 Kč

Slovo k federální přehlídce

Z podnětu starosty Hronova ing. M. Houščka se v sobotu v nočních hodinách sešel festivalový výbor 61. Jiráskova Hronova se slovenskou delegací. Hovořili o otázkách federální přehlídky amatérského divadla.

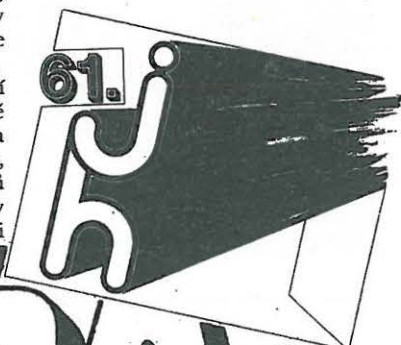
Jednání řídila Lenka Láznovská. Na zásadní otázku, zda české, moravské a slovenské divadlo potřebuje federální přehlídku, odpověděli přítomní naprosto jednoznačně ano. Další otázky s tím spojené, však zůstaly otevřeny. Důvody jsou zejména dva. V obou republikách je třeba dořešit zázemí

široká obec českých, moravských a slovenských divadelníků. Tento úkol na sebe vzaly přítomné zájmové organizace. Vyzýváme však i divadelní účastníky 61. JH. Napište do Zpravodaje přehlídky, řekněte svůj názor, kterémukoliv účastníku jednání, informujte vedení svých zájmových organizací.

Pokud jde o místo konání federální přehlídky, lze uvažovat v podstatě o dvou možnostech. S ohledem na tradici a vřelý vztah nejen českých, ale i slovenských divadelníků k městu koncipovat takto Jiráskův Hronov, nebo založit novou tradici

i jednotlivců z obou republik na přehlídkách, dílnách a dalších akcích.

Pokud jde o koncepci uvažované federální přehlídky a její eko-

ZPRAVODAJ

4./1991

61. JIRÁSKOVA HRONOVA

střípky

INFORMUJEME

Už dnes programová brožura pouze za 5,- Kčs

Pro sběratele! Originál odznak z 1. ročníku Jiráskova Hronova k dostání u kolportérů Zpravodaje. Kdo nekoupí prohloupí.

Nebezpečná konkurence Zpravodaje - Videozpravodajství. Každý den ve výloze informačního střediska.

Seminář Klubu režisérů SČDO

se seje mimo své pravidelné ranní schůzky k mimořádné besedě nad myšlenkami F. X. Šaldy o režii a divadle ve středu o 14,30 v klubovně internátu ČSD (III. patro č. 307). Hosté vítáni!

**Pijte pivo
z pivovaru Náchod

PRIMÁTOR, RYTÍŘ HRON,
NÁCHODSKÝ ŠENKÝŘ**

pro amatérské divadlo (organizační, legislativní, ekonomické apod.) včetně přehlídek, jejich návaznosti, periodicity, způsobu výběru a poslání. Pro české amatérské divadlo jde zejména o doplnění škály přehlídek o národní přehlídku protipólu netradičního divadla a definitivní rozhodnutí o scénické žatvě, jakou mají slovenští divadelníci ve Scénické žatvě Martin. Tímto typem přehlídky se postupně stal Jiráskův Hronov. K celé záležitosti se samozřejmě musí vyjádřit

takové přehlídky na jiném místě. Tato přehlídka by byla vyhlášována subjekty v obou republikách a hrazena ze zdrojů obou republik. Většina přítomných se přikláníla k první variantě tj. k Jiráskovu Hronovu. Okamžitým řešením bude rozšíření počtu slovenských souborů na JH a českých souborů v Martině. Hovořilo se rovněž o obecné potřebě vytvořit možnosti pro větší účast souborů

nomické zabezpečení, navrhl přítomní oběma státním institucím (NOC a IPOS-ARTAMA) a jejich prostřednictvím oběma ministerstvem kultury ustavit pracovní skupinu, která zpracuje projekt přehlídky a bude se ucházet o společenskou podporu. V pracovní skupině budou i zástupci zájmových organizací, působících v oblasti amatérského divadla.

Lenka Láznovská

FEMAD

Libice nad Cidlinou 1991

Není patrně mnoho amatérských divadelníků, kteří by se neseekali se zkratkou FEMAD, tj. Festivalem mladého amatérského divadla v Poděbradech a nyní již několik let v sousední Libici nad Cidlinou.

FEMAD se v r. 1991 stává festivalem - žatvou a dílnou divadla pro děti. Uskuteční se ve dvou zářijových víkendech 13. - 15. a 20. - 22. 9. 1991.

Vzhledem k situaci, v níž se divadlo právě ocitá, a kdy dospělého publika nebývá v hledištích mnoho, zaměřil se nejeden soubor na tvorbu pro děti. Pokud se jí chce zabývat s plnou vážností (jak taky vlastně jinak), skýtá mu FEMAD neobvyklou příležitost k hlubšímu poznání problematiky divadla pro děti, příležitost k seznámení se s nejlepšími inšenačními výsledky a v neposlední řadě příležitost k všestranné inspiraci.

Ti, kterým se dosud nedostaly do rukou propozice, program a přihlášky letošního FEMAD, si je mohou vyžádat i zde v Hronově v prodejné odborných publikací ARTAMA. Je to poslední příležitost, neboť uzávěrka přihlášek je právě na spadnutí.

M. Str.

OTEVŘENÉ DEMENTI

Když jsme si v neděli přečetli sobotní Zpravodaj, mnohé nás překvapilo, pak zarazilo, posléze rozlítlo. Kolektivně jsme se tedy každý za sebe rozhodli napsat tento otevřený dopis.

Na nečíslované druhé liché straně se redakce ptá lektorského sboru (pravděpodobně redaktor označený jako POK). Veřejně prohlašujeme, že informace, jež nezodpovědně zveřejnil, se nekládají na pravdu. Především jde o tyto fáse:

1. Není pravda, že M. Schejbal je "bardem ženských srdcí", což vyvrací kolegyně J. Lhotská slovy: "Pět let jsme spolu strávili v jednom ústavu a nic!"

2. Není pravda, že F. Zborník je "dřevíček bavič jako kapitán opouští poslední Ponorku či Pražku". Jmenovaný má pouze hodnost nadporučíka v záloze a poslední jde vždycky Merlíček.

3. Na druhé straně nás mrzí nedostatek invence POKa v rozhovoru s J. Lhotskou. Opravdu nestálo za to zmínit se o její neutechající zábavnosti, již proslula zejména v Dřevici, a humánním vztahu k mužům, např. péči o Merlíčka, za níž vždy v Ponorce (na Pražku) zamyká?

Naopak jsme nuceni vyvrátit živě informace o pěstování brokolice, králků a slepic, k čemuž máme svědectví M. Schejbal: "Pět let jsme spolu strávili v jednom ústavu a nic!"

Toto dementi napsali: M. Schejbal, F. Zborník, J. Lhotská.

P.S. Všichni podepsaní žádají od redakce odškodnění ve výši 1 000 000 Kčs. A to kategoricky (Anebo aspoň padesátku pro Merlíčka).

DNES úterý 6. srpna

8.00 Klub režisérů SČDO
9.30 Veřejný diskusní klub
17.00 "Labyrint světa a ráj srdce" ZUŠ Písek
"Kirree" ZUŠ Zlív
17.00 "Jak se hraje mikádo" SUMUS Praha
18.00 Novica - šermířská družina z Nového Města nad Metují
20.00 "Labyrint světa a ráj srdce" ZUŠ Písek
"Kirree" ZUŠ Zlív
20.00 "Jak se hraje mikádo" SUMUS Praha
21.15 Filmový večer - Brutální Nikita

klubovna SOU internát
MS JD
JD
JD
Slávie
sady AJ
JD
JD
Slávie
letní kino

ZÍTRA středa 7. srpna

8.00 Klub režisérů SČDO
9.30 Veřejný diskusní klub
17.00 "Hvězdy na ranním nebi" OB Klapý
17.00 "Kdo nevidí tlusté d'ably, jak si masí ryšavé vlasy" kabaret Hr. Králové
18.00 Avantgardní divadlo PARD Pardubice
20.00 "Hvězdy na ranním nebi" OB Klapý
20.00 "Kdo nevidí tlusté d'ably, jak si masí ryšavé vlasy" kabaret Hr. Králové
21.15 Filmový večer - Hvězdné války

klubovna SOU internát
MS JD
JD
Sokolovna
sady AJ
JD
sady AJ
letní kino

LDS Olomouc FRUFURU - Nic jenom pro tebe

Recenze představení

Takový beznadějný případ

Předpřevratový text. Skrytá metafora - přestávám být NIKDO podržím-li si naději, že přijde změna. Naději, která se promění v jistotu. Vždyť bezpečnost systému zaručuje pohodlí těm za zavřenými dveřmi, těm co se do něho nemíchají. Stav beznadějný a umrtvující. Pod slovy dramatického textu je hlubina významů skrytých předáváná vnímání. Se změnou společenskou situací vyčpěl i metaforický způsob dorozumíváního spojení s divákem. Polopatiisticky pojatá inscenace s popisnou náznakovou, rádoby funkční scénou, laciné znakové kostýmy navíc použité k topornému závěrečnému efektu (když hlavní hrdina nalezne JISTOTU, shlédne už jen KONEC složený z písmen na zádech aktérů). Upoceně pseudohraní a statické předstírání navity i larmoyantní hudební podkres unavují a tak závěrečné filosofické poslání hry je vysvobozením. Ze sedmdesátiminutového představení se stal dvouhodinový maraton. Možná, že razantnější a autentičtější herecké výkony by z teozovitého podobnosti vyřešaly nadčasovost lidského údělu v čase totality.

Jiří Fréhar

Člověk hledající svůj domov, své dveře, sám sebe. Budiž - to je velké téma. Otázkou je jen, zda je divadelně ztvárnitelné v té abstraktnosti, alegoricko-symbolické vyřešení, v jaké je text nabízí, vezmeme-li v úvahu, že divadlo je postavené díky svému zcela konkrétnímu materiálu právě na smyslově názorném, konkrétním. A je to vůbec text divadelní? Směřuje k divadelní realizaci a vyžaduje ji? Je to spíš rozhlasová hra, výměna slov, v nichž je obsažena celá sémantická hodnota hry - však také v inscenaci je obraz jen ilustrací toho, co se dozvíáme z textu. Postavy stojí a pronášejí repliky, k nimž se "pobují" tím nejočekávanějším způsobem. Výsledkem je monotónní, nedramatická hříčka slov, prostředovaná občas "poetickým" putováním do štac a štací - to vše hudebně, kostýmy, scénou i pohybovou stylizací... evokující pro mne rok 1961, možná 1962. Žel, ke mně onen Bez-nadějný Případ klíče nenašel, dveře do mého bytí neotevřel.

Luděk Richter

Přemysl Rut je jistě talentovaný. Alespoň se to tvrdí. Kdyby ten text, který přednášeli Přerovští coby divadelní představení, vznikla jako text appeal na jednu stránku, snad by mě potěšila verbální hříčka s abstrakty. Snad by nepostřídala lehkost a vtip, s nimiž šikovně užitá slova mohou v čtenářově představivosti

sonifikovaná abstrakta však významy definují a limitují: Naděje je ta paní v zeleném. Bezpečnost - knír v uniformě. A dál už mě to demonstrování ztělesnění jít nenechá. A tak čekám, jsa obrán o vlastní představivost, zda se prostřednictvím takto limitovaných obsahů alespoň dozvím něco nového, překvapivého, co zasvětlí a udeří bleskem. Ale kdeže! Trochu se vyklusává, trochu žongluje se slovíčky. Vše - kostýmy, scéna, gesto i ty sdělované Pravdy - jsou jaksi umělé a sterilní. Bez chuti a bez zápalu. Tímto divadlem se nenakazím.

František Zborník

Přes vábení herců zůstal jsem bezradně stát venku přede dveřmi. Přerovský soubor mi nabídl zajímavý, pro mne však poněkud málo divadelní Rutův text v tématu hledání vlastního místa, vlastních dveří v životě, kam bych měl vstoupit, jistě zajímavý a aktuální. Režisér představení nedokázal literárnost předlohy přeloučit a v uspokojivém temporytmu tak bylo možné zavřít oči (často i na delší dobu). Kdo dokázal v šeru divadla jen snít, mohl snít o možnostech zpracování této předlohy. Za sedmdesát minut trvání představení mě dvojice Dana Kopřivková a Slavomír Odložil přesvědčila, že jsou schopnými herci, kteří se však v realizaci inscenace minuli s režisérem stejně jako režisér s autorem.

Jiří Pokorný

Hned na počátku mne zaujala scéna. Pravda, mobilní, leč nezajímavá až fádní. Kostýmy z jiného dramatu (či frašky). Hra samotná na mě dýchla začátkem šedesátých let. Ne však náladou, ale spíš coby zastaralé klíče.

Případlo mi, že protagonisté a autor se mě snaží ohromit hlubokou filosofií, pod kterou se však ukrývá banalita těžkého kalibru, která mne ve svém důsledku vyrušuje ze spánku.

Po počátečním dojmu, že půjde o drama, jsem usoudil, že půjde spíš o studentskou recesi - soudě dle infantilního hopkání, které členové souboru provozovali. Rozdíl mě americký "DOBRÝ KONEC" v zapadajícím slunci, což jsem si ostatně, já hlupák, mohl přelstít na zádech odcházejících herců. Potom se teprve ulevilo.

Matej Šefna

Pan Hejhula hledá domov. Ale nezačal sám, byl k hledání vyprovokován a v hledání pokračuje díky vnějším osobám, Naději a Bezpečnosti. Pan Hejhula je pasivní osoba, která sama od sebe nejedná, které impulsy pro činnost přicházejí zvenčí. Potřebuje, aby překážky, které mu stojí v cestě, odstraňoval někdo jiný. Může být taková postava hrdinou dramatu? Zdá se mi, jako by Rutovo drama bylo (nezáměrně) spíš na hranici literatury a pokusu o filosofické drama. Střetnutí Hejhuly s personifikovanými abstraktními pojmy - Bezpečností a Nadějí probíhá ve

dvou rovinách. V konkrétní a filosofické. Aby inscenace fungovala, musí být nejdříve vybudována rovina konkrétní, rovina příběhu. V případě této hry je nutné si uvědomit, že Naděje je žena a jako žena chce Hejhulovi z nějakých důvodů, (které musí určit inscenátor sám), pomoci. Teprve na této rovině se dá vybudovat filosofická nadstavba. V inscenaci přerovského souboru byla Naděje naprosto neurčitá, nebyla to ani žena ani abstraktní pojem. Konkrétní rovina vybudovaná nebyla a filosofie se kamsi vytratila. Pokud kdokoli bude chtít tento text inscenovat, bude si muset uvědomit nutnost vlastního přínosu pro zvýraznění konkrétního příběhu a pokusit se tak odstranit přílišnou literárnost textu.

Zora Vondráčková

Šnofonius a Mordulína

Původně jsem chtěl o Šnofoniově a Mordulině vymyslet cosi vtipného tak na dvě až tři řádky a jít od toho. Pak mně však svědomí a šéfredaktor Richter nedali, a tak ve vši stručnosti a hutnosti - abych se držel tónu, jež udalo představení - konstatuji:

1. Původní text je vsutku - jak se pravilo v úvodu - pokleslým literárním žánrem, takže jej nebylo třeba šetřit. Dostal-li se až k této podobě, pak řekneme, že byl popraven a odpraven s rasancí vsutku mohutnou, aby se stal drobnou anekdotou, v níž to, co "slovo o hře" v programové brožurě nazývá textem "pro muzeální divadla kamenného typu se stává materiálem pro žánr zcela jiný. Rozhodně nepohádkový a rozhodně původní svým zjištěním, co je peklo v Čechách.

2. Tento typ textu se jinak než marionetami hrát nedá. Ať už jej berete smrtelně vážně nebo ne. Což ví i inscenace. A tak se tu marioneta stává prostředkem komediantství ve všech svých vlastnostech a kvalitách, jež bývají tak často předmětem parodie. Tentokrát však o parodii nejde, tentokrát jde o to i přes loutku "si pořádně zařadit".

Což je, myslím, podstata tohoto minidíla, původně proč se hraje tak, jak se hraje. Proč ne. Když má vtip, nápad, temperament, švih.

Jan Císar

V groteskní hříčce Šnofonius a Mordulína je loutka princezny bez hlavy, tělo má nahé s řemeslci se prsy, podbrásek kryje lipový list a chybí jí kus nohy. Její partner je pouze jednohoh. Když se takto vybaveny loutky objeví na jevišti, vyvolají smích. Po chvíli se přece jen do hlavy vloudí otázka: proč tak vypadají? Hříčka sděluje známou pravdu - muž touží po ženě a žena po muži. Když se dostanou, zjistí, že je to hrozné. I řístaletý čert je zděšen. Možná vybavení loutek mělo zdůraznit grotesknost tohoto počínání. Minigroteska je krátká, ale i v minicase trvání cítím absenci dalších groteskních prvků. Jako by soubor přecenil efekt většího vzhledu loutek.

Tato inscenace nesdělila dospělým divákům nic nového. Zato dětem ano.

Zora Vondráčková

Zánovní loutky i zánovní příběh byly na místě, zánovní díkce nikoliv.

Jarmila Černíková

Na vlastní oči jsem viděl, dvě nebo tři pěkné čuňárny.

Tato jediná mi však vždy srdce zahřeje a náladu spraví. Zvláště pak Mordulína, doslova bezhlavá milovnice. Při pohledu na ni znova a znova dostávám chuť na lipový čaj a štávám se svědkem ožlhlé hmoty, jak ve správné loutkářské komedii se sluší. Pozorný divák všiml si jistě předmluvy těch roztomilých chlapců. Zde jeden z nich o představení hovoří, hlasem vážným a s tváří kamennou. Jeho slova zvláště kriticky zněla na úkor hry nastávající. Jen však málokdo ví, že čár papíru vytržen byl ze Zpravodaje letošního Loutkářské Chrudimí. Tam se kdosi

Bude Wolkrův Prostějov otevřenou přehlídkou?

Přípravy letošního Wolkrůva Prostějova začaly v lednu vyhlášením zjednodušeného soutěžního řádu a výzvou všem příznivcům uměleckého přednesu a divadla poezie, aby při neexistenci či sporadické existenci kulturních středisek pomohli uspořádat regionální výběrová kola. V tu chvíli nebylo jasné, zda se najde nový vyhlášovatel, jímž v minulosti bylo SSM, a zda na ni budou peníze. Hlavně se ovšem nevědělo, zda se najdou fandové, kteří výběr uspořádají, což je u sólové části větší problém než u souborů. Nakonec se došli lidé našli (většina z nich to neměla "v popisu práce") a téměř bez peněz bylo uspořádáno 12 regionálních kol. Ta spontánní podpora byla obdivuhodná, ale měla i své minusy: náhodnost regionálních kol přinesla nespočetné výsledky. Úroveň výkonů poklesla i tím, že zanikla většina krajských i okresních "škol přednesu" a uplynulá sezóna tvůrčímu soustředění zrovna nepřála.

Wolkrův Prostějov se tedy v polovině června uskutečnil, ale hned představení prvního dne vnesla chmurno do tváří a pochybnosti o jeho smyslu do duší. Nepřesvědčila. Také sólové přednesy měly výrazně nižší úroveň než v uplynulých letech. Druhý den se sice představení souborů, které stály za diskusí i které pobavily a potěšily (např. brnělavská Regina s Ernem Jandlem), nebo i nadchly - to hlavně dadaistický kabaret Poslyš sestřičko s "tlustými ďábly", který si odvezl cenu poroty (doufejme, že mu hronovské vystoupení vyjde stejně na maximum jako na WP). Pociť, že se WP letos nevydařil, však už zůstal. Mnozí viděli problém v tom, že soutěž, která WP předchází, jako pozůstatek totality odrazuje, další se přiklání k názoru, že regionální poroty trpí nedostatečným moderním přístupem k pojetí přednesu i divadla poezie.

Domnívám se, že především nešlo o úrodný rok, ale to odborníky a pořadatele přehlídky pochopitelně nezabavuje povinnosti hledat klíč k tomu, aby se WP stal opět zdrojem životodárných podnětů a vzrušujících zážitků, jak býval ve svých nejlepších ročnících, ale také aby stimuloval a motivoval mladé lidi k přednesu a tvorbě divadla poezie. Aby tedy nebyl luxusní výkladní skříň u vytravěného obchodu či příslušné šlehačky na neexistující dortě. Ale to není problém a úkol pouze této národní přehlídky neprofesionálního umění.

-šr-

Svaz českých divadelních ochotníků nabízí čtyři volná místa ve dvouleté režisérské škole.

Zahájení konzultací ve dnech 21. - 22. září 1991, pokračování každý třetí víkend v měsíci v Praze.

Lektoři: Karel Kříž, ředitel Realistického divadla Praha, Vlasta Galerová, dramaturg Realistického divadla Praha, Dr. František Sokol, ředitel Naivního divadla v Liberci, zástupce primátora města Liberec, Jiří Hraček, režisér Praha a další hosté z řad scénografů, hudebníků, překladatelů, choreografů a herců.

Jednoroční školní poplatek Kčs 500,- pro členy SČDO Kčs 300,-. Ubytování, stravování a jízdné si hradí frekventanti sami. Pro získání absolutoria je nutno ve třetím roce nastudovat absolventské představení.

Přihlášky přijímají zde na Hronově a další informace podávají Josef Svoboda a František Tomášek, kdekoli nebo ve třídě SČDO.

O peníze jde až v první řadě. (V. Klaus). Bez nich by se v Hronově divadlo nemohlo hrát. I když ekonomické podmínky neumožňují odpisy z daní, našly se sponzoři, kteří otevřeli své trezory a našli důvod, proč dotovat právě tento festival:

Václav Lepš - maso, uzeniny, lahůdky Náchod, PC Contact Liberec, AVE Náchod, BERIL Hronov, Alfa a Omega Červený Kostelec, soukromý stravovací komplex Jiřího Glůcka, Komerční banka Náchod, Cortex Hronov, Veba Broumov, Exprint Červený Kostelec, Pivovar Náchod, ČKD Hronov, KADEN - výrobní družstvo Náchod, LUKO - Červený Kostelec, KOVAP - výrobní družstvo Náchod, MEZ - s. p. Velké Poříčí.

Zajímalo mne, co se skrývá za téměř záhadnými názvy firem, které se rozhodly dotovat amatérské divadlo. Firma BERIL se zabývá zprostředkovatelskými službami - leasingem. Nakupuje kancelářskou techniku, kopírovací stroje, faxy... a také Švédské byliny a kapky - v Hronově k do-tání v prodejní kniha. Ve spolupráci s firmou Cable plus a. s. se snaží prosadit kabelizaci Náchod-ska. PC Contact prodává papírové výrobky, společnost Alfa a Omega vyrábí shrnovací stěny, družstvo KOVAP speciální nářadí pro autoopravenství, Ani ostatní sponzoři, s kterými jsem hovořila nevyhrábějí nic, co by se dalo využít přímo pro potřeby kultury. Proto jim patří dík, že důvod k sponzorování přesto našli.

-von-

pokoušel kriticky vyjádřit k inscenaci jejich. No uznejte sami. Je o čem psát?

Matěj Šefna

Patnáctiminutová inscenace může být pro platičtí diváka málo i když oněch patnáct minut šnofonia a Morduliny v tělocvičně bylo akorát. Tak jako loutkám chybělo něco nohou, ručiček, hlav a určitě i dalších končetin, i této inscenaci na můj pokleslý vkus chyběla větší plasticita. Všechno bylo podtrženo tlustou tužkou. Přítom "čtený" úvod sliboval mnohem víc než bylo naplněno v dalších minutách.

J. Pokorný

Sen noci svatojánské

Došlo - jak jinak - ke zmatku kolem recenze na Sen noci noci svatojánské: neřekl jsem kolegovi Fréharovi, že má o něm psát. Což nedsdělují proto, že bych chtěl zveřejňovat zákulisní tajemství, ale proto, abych nezatajil, že tak činím pozdě, jako náhradník a hlavně, že to dělám po diskusi na klubu. Kde - jak se ukázalo - jsem byl ze seskupení lektorů jediný, kdo tuto inscenaci nepřijímal v rozpacích. Což činím i nadále. I když odpolední hronovské představení zřejmě nevyšlo, takže usuzují patrně i na základě toho, co jsem už viděl dvakrát před tím. Ale i tak - vzal jsem za své zdůvodnění jevištního dění nikoliv z motivické stavby Shakespeareova textu, ale z vůle inscenátorů, jež nerealizují "přírodní" sen noci svatojánské, ale cosi jako "divadelní mumraj". Proto mně nevdal, že není jaksi přiběhem či fabulí zdůvodněno, proč jsou milenci i řemeslníci v lese, proto chápu třeba jako jednu z opor kompozice ty stále stejné příchody a odchody jakéhosi "divadelního" chóru. Opakují se proto, abychom věděli, že ten "divadelní" mumraj pokračuje, že z jeho vnitřního pohybu jsem zase skokem dál. A tak i to, co se potom hraje z motivických linií Shakespeareových, беру nikoliv jako snahu zmocí tohoto génia a jeho text, leč jako otevřenou příležitost vychutnat vábení jevištní hry, možnost stvořit představení jako komunikaci volnou, svěží, do všech stran rozbíhlou. Byl bych slepý, kdybych neviděl, že ne všechno se daří, že ne všechno je v naprostém pořádku. Ale o to mně teď nejde. Neboť jak jsem pravil v úvodu: jsa ještě stále pod čerstvým zážitkem dopolední diskuse, nemohu než napsat odkud se na tuto inscenaci dívám a jak z tohoto punktu chápu její princip.

Jan Císař

Nic jenom pro tebe

Milého, příjemného a velmi libého pohlázení po duši se mi dostalo večerejšího večera ve Slávii. Přiznám se, že moje "taková beznadějně unavená divadelní smysl" propadla málem totální skepsi, leč během úvodní písně představení Divadla FKUFRU Olomouc Nic jenom pro tebe se ke mně odplouvala, až zmizela kdesi v dále... (pevně doufám, že ne v Jiráskově divadle!). Čtyři krásní lidé mě nechali zapomenout, že jsem na divadelní přehlídce a vzácně upřímně, bez náznaku kalkulace, mně umožnili vstoupit do jejich niterného světa fantazie, imaginativnosti a laskavého pochopení.

Samozřejmě, ne vše se povedlo úplně

ideálně (např. méně výrazná poenta u básní o nemocném klukovi a dvou Pepicích, tu a tam zazněl i falešný tón v písničkách), ale z hlediska celkového zážitku mi to připadá naprosto zanedbatelné, neboť i já "až budu velký, odejdu prostě, kde zlatý jablko roste". A to jsem naprosto klidně připraven přijmout, že co je hodné pro mě, nic jenom pro tebe...

Milan Schejbal

Šedm básniček ze sborníku Ostrov, kde rostou housle, mapuje oblast dětských snů, obav i starostí. Olomoucký soubor je scénicky dotváří pomocí jediné totémovitě loutčky a velkého dřevěného rámu, jež tento, mnohými z nás dávno zapomenutý svět opět zhmotňuje: vzpomeňme jen na let(býl na praseť). Ale navíc, v propojování pásmu inscenace vytvářejí ještě něco jiného: svůj postupně krystalizující, vyvíjející se vztah k tomuto světu, svůj vztah k dítěti. A tady jsme u věci snad nejdůležitější: že to je vztah nesentimentální, rovnoprávný, důstojný pro obě strany rampy - pro ty malé lidi v hledišti, kteří nejsou považováni za méněcenné hlupáčky i pro ty velké děti na jevišti, kteří je ze sebe nedělají. Přinejmenším v tom jsou loutkářské inscenace pro děti na letošním Jiráskově Hronově víc než inspirativní. A za to jsem ochoten odpustit Modřickým jejich lehece nadbytečnou nedbalost i Olomouckým jejich lehece nadbytečnou důkladnost, projevující se v poněkud zpomaleném tempu.

Luděk Richter

Setkání s nonsensovou poezií je nádherná věc. Je to vzrušení, fantazie, svoboda. Vůbec se nedivím olomouckému souboru, že se s ní cítí dobře. Já také. Dramaturgie věrejšího představení není náhodná. (Soubor inscenoval v obdobné poetice loni J. Thurbera). Je vyjádřením životního názoru. Potřebuje právě fantazie a svobody. A z představení je to cítit. Společensví čtyř lidí si rozumí. Je jim spolu dobře, potřebují se, mají touhu dávat si vzájemně ono "nic jenom pro tebe". Je cítit, že nonsensu rozumí, že se jim vyjadřují, umějí se vyslovit.

Ne vždy se jim to však daří stejně dobře. Rám, který používali, je často víc svazoval než osvobozoval. Naprosto spolehlivě tu funguje řada technických scénografických

nápádů, ale často z nich byla cítit tíha jejich vymýšlení.

Nejkrásnější momenty vznikly vlastně mimo rám. Působná expozice s písničkou, kytarou a Orfeem, kdy jsem cítila, že přes situace či rekvizitu by bylo možné daleko víc se přiblížit ve vztazích k sobě navzájem.

Asi to bylo rozměrově, pocitově a významově "menší" divadlo než Thurber. Ale neš. Já vím, že tam někde vepředu u těch čtyř to "nic" opravdu bylo.

Jiřina Lhotská

Mrzí mně, když poctivá snaha lidí o sdělení nejde přes forbinu. Chyběl mi výbuch, který by rozmetl obláček poezie, vznášející se nad našimi hlavami, čímž by spustil průtrž mračen - nejlépe krupobití. Až by se všechno utišilo, vážil bych si zas milého a hladícího slova plynoucího ke mně z jeviště o poznání víc.

Přišlo mi, že text neslouží divadlu, ale divadlo textu. Což není pochopitelně vyloučeno, jen z hlediska schopnosti kouzelníků typu Pavla Němečka, se cítím oloupen.

Matěj Šefna

Doplňkový program 61. JH: BLÁZNY

Pan profesor Kopecký by se podivil, pokud se již nepodivil, cože to hraje divadelní soubor Vojan Doubravice (v Jiráskových sadech) a dostal by odpověď, že Blázny. Neměl jsem možnost prostudovat text, který soubor použil. V každém případě výsledkem je úprava necitlivá stejně, jako aktualizace a improvizace. Ty měly mít přinejmenším stejnou kvalitu jako původní text. Inscenátoři by si měli ujasnit základní téma, o čem chtějí hrát, jaké inscenační prostředky použijí.

Ríká se, že na jevišti se může všechno - asi ano, ale za předpokladu, že použité prostředky budou uvedeny do určitého řádu. A ten bohužel v inscenaci Bláznů postrádám.

Jiří Pokorný

V 1. čísle Zpravodaje jsme se pokusili představit lektorský sbor 61. JH. Dnes představujeme poslední čtyři lektory.

Václav Martinec - ředitel "M", lektor KMD.

Začínal na LŠU jako pedagog. Založil soubor Křesadlo. Při divadle v Liberci pracoval s dalším amatérským studiem. Hranici mezi profesionálním a amatérským divadlem nepovažuje za obzvlášť důležitou. Kolo dějin se otočilo a po konkursu se stal ředitelem budějovického divadla. Zakládal kompletně nové divadlo. Rada současných šéfů mu záviděla, že mohl sestavit nový soubor, ale absolventi divadelních škol Prahu neopustí. Nezbylo mu než vytvořit soubor z lidí, kteří se zabývali divadlem amatérsky.

Ing. Oldřich Kužílek - režisér, poslanec ČNR, lektor KMD.

Tvrdí, že jeho profese s amatérským divadlem nic společného nemá. Na dotaz - jak může ČNR pomoci amatérskému divadlu odpovídá: schválením zákona o daních z příjmu. Toť vše.

Tomáš Žizka - výtvarník, lektor KMD.

Neraději by si povídal o indiánech, protože se vrátil z Mexika. Nechápe současné dění ohledně federálních sporů (hovoří slovensky). U indiánských náčelníků obdivuje sílu ducha, slova a myslí vůbec. Coby divadelník nerozlišuje divadlo amatérské a profesionální, ale lidské a hodné lidské.

Jevgenij Slavutin - režisér jednoho z nejpopulárnějších sovětských divadel, lektor KMD.

Bude pracovat se dvěma asistenty na hereckém principu Michaila Čechova a totálním divadlu.

PhDr. Jan Borna - absolvent pražské DAMU, režisér Východočeského loutkového divadla DRÁK, lektor KMD.

Bude ve své skupině analyzovat textové předlohy jako východiska herecké a režijní tvorby.

Z Á J M O V É O R G A N I Z A C E

Uvedené materiály jsou neautorizovaným redakčním přepisem příspěvků dotázaných.

střípky

Divadelní centrum

Jana Černá z brněnské knihovny Jiřího Mahena při rozhovoru uvedla, že Divadelní centrum v Brně, které otvírá Divadelní školu od října, je více méně soukromý nevýdělečný podnik ing. Igora Samotného. Vznikl ze skupiny pořadajících od r. 1987 "polotajný" přednáškový cyklus pod vedením dr. Bořivoje Srby.

Divadelní centrum se hodlá specializovat na vzdělávání všech, kteří mají zájem se v oboru divadla vzdělávat.

Příslušnost k Divadelnímu centru není vyznačena žádnou legitimací. Jedná se o volné sdružení, do kterého může vstoupit kdokoli. Odbornou náplň zajišťuje dr. Srba po dohodě s dalšími odborníky z různých oborů divadelní činnosti (Arnošt Goldflam, Josef Kovalčuk, Petr Oslzlý, Antonín Přidal, Zdeněk Koláč, Otakar Roubínek, J. A. Pitínský, Ludvík Kundera, Jan Kopecký, Václav Cejpek a mnoho dalších). Pro Janu Černou znamená účast v centru velký přínos nejen pro možnost poslechnout si teoretické přednášky vysoké odborné úrovně, možnost vyzkoušet si některé divadelní postupy ale už pro samu možnost setkávání.

POK

Vlastimil Ondráček, místopředseda ústředního výboru SČDO:

Nejlépe fungujeme v západních a severních Čechách a na severní Moravě. Větší metodickou akcí je dvouletá režisérská škola. Jinak pořádáme soutěž jednoaktových her, do které se může přihlásit i nečlenský soubor a také soubory loutkářské. Chystáme opět Pohárek SČDO, národní kolo bude v Přerově. Finančně se podílíme i na některých regionálních předhládkách, zvláště na západě a severu Čech. Spolupracujeme na Jiráskově Hronově a na předhládce ve Vysokém nad Jizerou.

Pokoušíme se získat prostředky i podnikáním v oblasti organizování jazykových kurzů. Pořádáme je v Praze v rámci nově zřízeném kulturním středisku Pimprie, kde mohou vystoupit i malé soubory. Konají se zde večery s profesionálními umělci. Teď je tam hezká loutkářská výstava. Hlavně se snažíme pomoci udržovat stávající předhládky. O veškeré naší činnosti vydáváme Informátor.

Spolupracujete i s jinými divadelními organizacemi?

Ano, je také ustanovena koordinační rada při MK, ve které jsou zástupci ARTAMA, ADA, Východočeského sdružení, STD, PKO Plzeň, Brněnské centrum atd. a jednou z akcí této rady je připravit projekt, jak organizovat v příštích letech postupové předhládky.

KŠ

Pavel Hurych,

zástupce správní rady ADA, jeden z činníků Pražského regionu.

ADA vznikla loni na jaře a sdružuje nebo chce sdružovat amatérské divadel-

níky všech žánrů v ČR. Zatím nejsilnější je zastoupena v Praze, ve středních Čechách a na severní Moravě. Z dosavadní činnosti ADA je možno se zmínit o divadelní pouti na pražské Kampě, uspořádání pražské předhládky am. divadla na jaře 91, finanční a organizační podpoře předhládek Libochovické divadelní léto a Femad v Libici nad Cidlinou. Pro soubory z Prahy a blízkého okolí jsme v režii ADA zajistili zkušebnu. Prostřednictvím našeho měsíčníku chceme zlepšit informační a servisní služby pro soubory (zprostředkování vystoupení v tuzemsku i zahraničí, informace, rady).

Na pomoc amatérskému divadlu jsme založili nadační fond. Spolupracujeme s AITA při výměnných zájezdech svých souborů. Pražský region pořádá pravidelné divadelní večery ADA v Divadle v Reznické ulici. Veškeré náklady s touto činností spojené, hradíme společnými silami se správní radou ADA. To prakticky znamená, že každý slušný soubor si může v Reznické zahrát, uhradí-li si náklady za dopravu.

Spojení?
ADA, Box 382 111 21 Praha 1

KŠ

Sdružení pro tvořivou dramatiku

Lenka Lázniovská, místopředsedkyně pražské regionální skupiny (předsedkyně je Eva Machková): Sdružení, rozdělené na regionální skupiny působí jen v Čechách a na Moravě. Zabývá se divadlem jako prostředkem výchovy. Posláním je dosáhnout, aby dramatická výchova měla stejné postavení jako má v západních zemích, kde nahrazuje občanskou výchovu, výchovu k sociálnímu citění a sebepoznání. SPD spolupracuje s vedením pedagogických fakult v Čechách a na Moravě. Experimentálně, pro studenty jakýchkoli kombinací byl zřízen předmět dramatická výchova. Koncept si tvoří každá fakulta sama, ale u zrodu stojí vždy člen sdružení. Jde o to, aby studenti byli schopni uvažovat i o jiných metodách výuky, než je obvyklé. Využitím dramatické výchovy v práci s postiženými dětmi se zabývá skupina pedagogů, psychologů a psychiatrů. Konkrétní programy jsou během seminářů předávány všem, kteří se těmito dětmi zabývají.

Dramatická výchova bude v příštím roce tématem mezinárodní dílny pro pedagogy. Pokud máte zájem o další informace o činnosti tohoto sdružení, můžete je získat v periodiku Tvořivá dramatika. Objednat je lze na adrese ARTAMA, Sněmovní 7, Praha 1. Vychází 5x ročně, cena 10 Kčs.

Co je to UNIMA,

jsem se zeptal Ludka Richtra, předsedy české sekce.

Unima je sedmdesát let stará organizace sdružující amatéry i profesionály - loutkaře. Prakticky i teoretiky, lidi z řad příznivců loutkového divadla u nás. Prostě ty, kteří se do ní přihlásí. Jde o organizaci mezinárodní, to znamená, že má mezinárodní ústředí a má střediska a sekce v jednotlivých zemích. Proč vznikla?

Jako všechny zájmové organizace. Z potřeby lidí jedné zájmové skupiny být spolu. Spolupracuje, navazuje a zprostředkovává styky se zahraničními loutkaři, pořádá zájezdy s loutkářskou tematikou, sbírá informace od loutkářů u nás za účelem propagace v zahraničí. Co

mohu od UNIMA, coby její člen očekávat a co očekává ona ode mne?

Ve funkci předsedy české sekce UNIMA jsem jeden a půl roku. Mám tu zkušenost, že lidé si zvykli na to, že se o ně někdo stále staral. Vinu na tom nese minulý režim. Věřím tomu, že od organizace mohou její členové očekávat to, co si pro sebe udelají. Chyba je v tom, že přijde-li někdo s nápadem, všichni čekají, že to někdo udelá. Kdo? Organizace to jsou její členové. Jinými slovy: organizace je platformou pro to, aby lidé mohli lépe dělat to, co dělají chtějí. Pokusil jsem se činnost konkrétně orientovat na to, čím si myslím, že by měla česká sekce začít. To jest dovnitř, do českého loutkářství. A na základě toho pak navazovat styky se zahraničím. Za tím účelem jsme realizovali několik akcí: Přednášku Klause BEHRENDY o Tešnerově muzeu loutek ve Vídni. Dále udělujeme pravidelně několik cen. spojených se studijními zájezdy do zahraničí. Ty mají za úkol podporovat výrazné umělecké, organizační, pedagogické, metodické a jiné počiny, jakož i nejlepší individuální výstupy amatérů a profesionálů. Jak je možno stát se členem?

Podáním přihlášky na adresu: Česká sekce UNIMA, Celetná 17, 110 00 Praha 1. Když ji podám, co se bude dít?

Začněte ti docházet bulletin, ze kterého se pravidelně dozvíš, co se děje, jakých akcí se můžeš účastnit a budeš vyzván, abys případně sám navrhl, co by mohla česká sekce UNIMA pořádat. Děkuji.

Matěj

Alena Exnarová, redaktorka divadelní HROMADY, zpravodaje Volného sdružení východočeských divadelníků

"Proč volné sdružení?"

"V bývalém Východočeském kraji fungovaly v posledních letech totalitní kontakty i vztahy mezi amatérskými divadelníky velmi dobře. Díky KKS, předhládce zvané Inspirace, Lidové konzervatoři VČ kraje, praktickým dílnám pro mládež..."

Po revoluci, z dnes už známých důvodů, jsme dostali strach, že nebude možnost scházet se, povídat si... že už o sobě nebudeme vědět. Proto jsme přivítali vznik ADA. Pak nastal rok scházení se, tápání... Bylo nám jasné, že situace v kraji dořešíme smysluplně teprve tehdy, až budeme vědět, zda pro nás zůstane nějaká šance metodické, kontaktní, "servisní" péče po státní linii.

Pak pro nás zůstal Impuls (část bývalé KKS), středisko pro amatérskou kulturu v Hr. Králově s působením pro celý východočeský region včetně metodika a zatím i s financemi. Sice jsme si oddechli, ale asi ne napořád. Proto jsme se nakonec letos v únoru rozhodli nevytvářet regionální centrum ADA, ale Volné sdružení vých. divadelníků, sdružující všechny, kteří mají zájem o zachování vzájemných kontaktů, bez ohledu na to, zda jsou členy SČDO, ADA, STD, nebo ničeho."

"Dívám se do vašeho nového časopisu. Je pěkný."

"Ano, je to společné dílo Volného sdružení a Impulsu. HROMADA má být centrem vzájemné informovanosti."

"Kde na to berete peníze?"

"Sdružení existuje při Impulsu, není zatím samostatnou registrovanou organizací (a nebude, pokud to nebude třeba) a svůj účet má veden také při Impulsu. Důležité je, že kdyby došlo na nejhorší a existenci Impulsu, jako regionálního centra, se nepodařilo udržet, tak prostě budeme mít odkud odrazit."

V. Trčková, Dialog Plzeň

Jsmo členský soubor SČDO už hezkou řádku let. A zůstali jsme i po revoluci. Krajskému výboru pomáháme s Pohárkem. Vlastní problémy si musíme řešit sami, s SČDO cítíme jakousi sounáležitost.

J. Dejl,

Dramatický klub Třebíč

Zatím ne, ale asi se přidáme. K tomu co je lepší! Informovanost na jižní Moravě je po zrušení KKS malá. Soubor a místní v Blansku pomohli přežít momentální situaci. U nás na Třebíčsku jsme vyvinuli iniciativu a s pomocí okresního i městského úřadu zorganizovali fond regionu. Souborům je umožněno i zkoušení - zadarmo. V každém případě by celý jihomoravský region něco potřeboval.

F. Kunst,

DS z Polné (jižní Morava)

V žádné organizaci nejsem. Doposud je nám okresem Jihlava umožňováno dvakrát do roka setkatí amatérů na Jelcově. Tam se vzájemně informujeme, domlouváme. Konají se tam i vzdělávací semináře apod. O vstupu? Ani nevím.

Vladimír T. Gottwald, Studio Volyně

Nemáme na to čas, děláme divadlo. A v čem by nám organizace měly chybět? KŠ

Manželé Panenkovi, DS K. Čapek Děčín

Asi jsme výjimečný okres. Neztotožňujeme se s nářky jiných souborů na SČDO. Náš okresní výbor sdružuje osm souborů a pravidelně pořádá ples a divadelní pout. Z výdělků podporuje okresní předhládku a setkání ochotníků a přispívá i na činnost.

Dr. Jaroslav Vyčichlo, DS Radnice

Je dobré, že SČDO organizuje některé akce, třeba školu režisérů nebo scénografů. Přímé působení svazu na soubor nepocítuji. Z ekonomických důvodů se asi nekona ani absolventská předhládka. Aktivnější do práce svazu se nazapojují, protože chci dělat divadlo a ne funkci, která zákonitě pohltí. KŠ

P i l t e P i v o
z p r o v a r n u N á c h o d

P R I M Á T O R , R Y T I R Ě H R O N ,
N Á C H O D S K Ý Š E N K Ý R